

DR | GENERALDIREKTØREN

Maria Rørbye Rønn
DR Byen
Emil Holms Kanal 20
DK- 0999 København C
dr.dk
30.01.2024

Klage over indslag i TV Avisen 18:30 den 7. november 2023

Kære

Du har den 7. november 2023 klaget over et indslag i TV Avisen 18:30 bragt den 7. november 2023. Efter at redaktionen afviste din kritik, har du klaget videre til lytternes og seernes redaktør. Han har nu gennemgået sagen og skrevet en indstilling.

Jeg fremsender hermed indstillingen, hvis konklusion jeg er enig i.

Med venlig hilsen

Maria Rørbye Rønn

Kopi:

Journalen

Etikchef Anja Lundberg Andersen, DR Kultur, Børn og Unge

Seniorkonsulent Mikkel Vincentz Pedersen, LSR

Redaktionschef Morten Tvegaard, DR Nyheder

Ledende redaktionschef Marie Buss, DR Nyheder

Journalistisk tværgående redaktionschef Lars Steen Pedersen, DR Nyheder

Direktør Sandy French, DR Nyheder

Sagen kort

En seer klagede over, at TV Avisen 18:30 i et indslag den 7. november 2023 omtalte straffesagen mod tidligere minister Claus Hjort Frederiksen som en sag om "landsforræderi." Claus Hjort Frederiksen var tiltalt efter § 109 om at røbe statshemmeligheder, der indgår i straffelovens kapitel 12 om "Landsforræderi og andre forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed.", men DR har ikke kunnet dokumentere, at netop denne bestemmelse kan betegnes som "landsforræderi". DR har erkendt fejlen, men kalder den formel med henvisning til, at landsforræderi nævnes i overskriften til kapitel 12. DR burde have holdt sig til at citere paragraffen om at røbe statshemmeligheder, og det har DR erkendt. Klager får delvist medhold.

Gennemgang af sagen

Den 7. november 2023 klager (herefter benævnt 'Klager') over et indslag i TV Avisens udgave 18.30 samme dag.

Klager skriver: *"Idag - 7-11-2023 kl. 18.47 -- bringer I et indslag om spørgsmål i Folketinget til Mette Frederiksen omkring FE-sagen hvor I oplyser at Findsen og Hjorth har været tiltalt for Landsforræderi. Det er velkendt, at det ikke er tilfældet, da den pågældende § ikke omhandler landsforræderi. Det er lidt trættende, at I igen og igen i jeres udsendelser begår denne fejl, og I bør gøre opmærksom på, at dette er en fejl."*

DR svarer

Den 5. december 2023 svarer redaktionschef Morten Tvegaard, TV Avisen Klager: *"Paragraf 109, som er i brug her, står i Straffelovens kapitel 12, der netop handler om landsforræderi. Men formelt set har du ret, og jeg er derfor enig med dig i, at vi bør sige, at de var tiltalt for at røbe statshemmeligheder i stedet. Det vil jeg indskærpe overfor redaktionen."*

Klagers replik

Samme dag svarer Klager tilbage:

"Jeg undrer mig dog over at du skriver at jeg "formelt" har ret. Det er en underlig måde at beskrive jeres fejl på. Det er velkendt i denne sag, at den del af overskriften - som er forholdsvis ny og blev indsat på forslag fra justitsminister Søren Pind - intet har med den § som her er tale om. I burde også vide, at den sædvane der har været fra dele af medierne med at beskrive sagen mod Findsen og Hjorth som "landsforræderi" flere gange er tilbagevist.

Derfor forventer jeg også at I vil rette jeres fejl overfor seerne og læserne.

Det ville næste være kedeligt, hvis vi skal en lang klageprocedure igennem inden I overfor offentligheden vil vedkende jer at der er begået en fejl."

Klager anker

Den 3. januar 2024 anker Klager sagen til lytternes og seernes redaktør (LSR)

"Det har været en påstand som er blevet fremført jævnlige i denne sag (både af medier og af de tiltalte) - og som lige så jævnlige er blevet tilbagevist fordi den ikke er korrekt. Alligevel har man altså valgt at viderebringe denne forkerte oplysning.

Ved mail af 5. december 2023 sender man mig så er svar, hvor man erkender at jeg "formelt" set har ret. Men "undskylder" det med at det er fordi der i overskriften til det pågældende kapitel i loven bl.a. står "Landsforræderi". Men man vil dog nu indskærpe over for redaktionen at man fremover skal kalde det noget andet.

Det fremgik dog ikke at man også ville lade offentligheden få indblik i, at man "formelt" havde lavet en forkert beskrivelse af virkeligheden, hvorfor jeg også den 5. december 2023 bad om at man over for offentligheden ville erkende, at man havde givet en fejlagtig beskrivelse af de faktiske forhold.

Jeg fristes jo til at sige, at jeg naturligvis endnu ikke har fået svar på dette ønske.

Så på den baggrund skal jeg anmode dig om dels at sikre, at der nu tages initiativ til at man får rettet denne oplysning efter DRs normale procedure herfor.

Samtidig bør du sikre dig, at der ikke i andre sammenhænge (i andre TV-/radioudsendelser eller på DRs hjemmeside) er givet den samme fejlagtige oplysning uden at den så også vil blive rettet

Endelig vil jeg gerne have oplyst, hvorvidt der er behov for, at man fremadrettet sikre, at fejlagtige oplysninger bliver rettet betydeligt hurtigere end der har været tale om i denne sag, hvor man klart får indtryk at, at lysten til at erkende en fejl ikke er særlig fremherskende."

Samme dag bekræfter LSR, at sagen bliver behandlet som en ankesag.

Procedure

Det følger af DR's etiske retningslinjer, at en klage skal være besvaret senest fire uger efter, at den er modtaget. Det er overholdt. Det skal være den ansvarlige chef, som svarer, hvilket også er tilfældet. Klagen skal svare på kritikken, hvilket også er sket. Der skal gives klagevejledning, hvilket også er tilfældet her.

Indstilling fra lytternes og seernes redaktør

Det følger af DR's etiske retningslinjer, at DR lægger vægt på grundig research, hæderlighed og ordentlighed i programvirksomheden. Påstanden fra Klager er, at DR har begået en fejl ved at omtale den nu af anklagemyndigheden efter indstilling fra FE droppede tiltale mod tidligere minister Claus Hjort Frederiksen for "landsforræderi". Klager kritiserer, at DR kun "formelt" mener at have begået en fejl. Klager henviser til, at "fejlen" ved brugen af ordet "landsforræderi" jævnlige skulle være blevet tilbagevist, men nævner ingen kilder.

Det ligger uden for min kompetence at tage stilling til eller kommentere det juridiske indhold i straffelovens kapitler, men jeg konstaterer, at anklagemyndigheden havde rejst tiltale mod blandt andre Claus Hjort Frederiksen efter straffelovens § 109 stk. 1.¹

Jeg konstaterer ligeledes, at Claus Hjort Frederiksen blev den 21. februar 2023 tiltalt for overtrædelse af den omtalte paragraf for i flere tilfælde at have røbet eller videregivet hemmeligheder af betydning for statens sikkerhed.

Kapitel 12 i Straffeloven har overskriften: "Landsforræderi og andre forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed."

¹ <https://anklagemyndigheden.dk/da/straffesagerne-mod-lars-findsen-og-claus-hjort-frederiksen-gennemfoeres-ikke>

Ingen af paragrafferne rummer dog ordet "landsforræderi." Det er ud fra det oplyste ikke muligt i forbindelse med ankesagen at afgøre, i hvilket omfang, landsforræderi knytter sig til kapitlets enkelte paragraffer, herunder § 109.

I daglig tale opfattes "landsforræderi" som angivet i Den Danske Ordbog som: *"En persons handlinger til skade for hans eller hendes eget land, fx ved samarbejde med en fremmed, fjendtlig magt."*, men netop i en konkret omtale af en retssag, bør DR være ekstra opmærksom på et præcist sprogbrug.

TV Avisen oplyser følgende i det påklagede indslag:

(Tidskode: 18:47:19) siges det, at tidligere minister Claus Hjort Frederiksen i FE-sagen har stået *"anklaget for landsforræderi, men i sidste uge blev sagerne droppet."*

Den korrekte formulering havde været, at den tidligere minister var anklaget for at have røbet statshemmeligheder. Det havde styrket DR's vilje og evne til at leve op til egne bestemmelser om grundig research, hvis DR havde holdt sig til at referere, hvilken bestemmelse Claus Hjort Frederiksen (og tidligere FE-chef Lars Findsen) var tiltalt for at have overtrådt, men det er DR's valg. DR har i svaret til Klager erkendt fejlen og indskærpet, at den korrekte tiltale skal anvendes.

Jeg er ikke bekendt med, hvilke tidligere lignende fejl, DR måtte have begået. Det har Klager ikke oplyst til støtte for sin påstand og sit krav. Derfor ser jeg bort fra denne side af klagen. Uanset at DR betragter fejlen som 'formel', så har DR tilkendegivet, at det var en fejl, og DR agter at rette op på dette fremover. Det er sandsynligt, at dagligdagens upræcise anvendelse af ordet 'landsforræder' har spillet ind på ordvalget i TV Avisen. DR's redaktionschef erkender fejlen, men kalder den 'formel.' DR har henholdt sig i den sammenhæng til, at ordet "landsforræderi" indgår i det kapitel i straffeloven, som Claus Hjort Frederiksen er tiltalt efter. Der er ikke én særskilt "landsforræderi-paragraf," og det understøtter, at DR kunne mene, at landsforræderi i et ikke angivet omfang også kunne have at gøre med den paragraf, som Claus Hjort Frederiksen stod tiltalt for. Svagheden for såvel Klager som DR er, at ingen af parterne i forbindelse med ankesagen har dokumenteret nogen viden om, hvorvidt "landsforræderi-elementet" indgår i tiltalen og anklageskriftet mod Claus Hjort Frederiksen eller ej.

DR begik en fejl og har erkendt det, men Klager har ikke dokumenteret nogen viden om, hvorvidt "landsforræderi" i et eller andet omfang kunne have haft nogen betydning i anklageskriftet mod Claus Hjort Frederiksen. Derfor får Klager delvist medhold.

Klager får medhold, og DR har erkendt dette.

Konklusion og sammenfatning

En seer klagede over, at DR i TV Avisen 18:30 den 7. november 2023 i forbindelse med et indslag om FE-sagen fra Folketinget havde omtalt tidligere minister Claus Hjort Frederiksen som "anklaget for landsforræderi." Klager mener, at denne betegnelse er en fejl, og at DR konsekvent bør rette al tidligere omtale med dette ordvalg. Klager har ikke dokumenteret hvilke tidligere fejl, så den påstand ses der bort fra.

Den tidligere minister var tiltalt for at have røbet statshemmeligheder til skade for landets sikkerhed. TV Avisen valgte at betragte omtalen og brugen af betegnelsen "landsforræder" som en "formel fejl", da ministeren – ifølge DR – var tiltalt efter en paragraf i et kapitel i straffeloven, som helt overordnet drejer sig om landsforræderi og andre forbrydelser mod staten. . Ordet 'landsforræderi' indgår ikke i en særskilt paragraf, og hverken Klager eller DR har kunnet dokumentere i ankesagen, i hvilket omfang landsforræderi måtte indgå i tiltalen mod Claus Hjort Frederiksen.

TV Avisen havde kun dokumentation for at citere den paragraf, som tiltalen drejede sig om – nemlig at røbe statshemmeligheder. DR har erkendt, at det var en formel fejl, og DR har indskærpet dette efterfølgende. På den baggrund bør DR offentliggøre rettelsen og beklagelsen på Fejl og Fakta.

Klager får delvist medhold.

Jesper Termansen, den 29. januar 2024